

PREZYDENT MIASTA GLIWICE

FS.3037.6.2022

Gliwice, 05.04.2022 r.

nr kor. UM.458046.2022

WOJEWODA ŚLĄSKI KATOWICE

Wydział Kontroli
ul. JAGIELLOŃSKA 25
40-032 KATOWICE

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 231 30 41
Fax +48 32 231 27 25
boi@um.gliwice.pl
www.gliwice.eu

Godziny pracy Urzędu
Miejskiego:
poniedziałek - środa:
8:00 - 16:00;
czwartek: 8:00 - 17:00;
piątek: 8:00 - 15:00

Prezydent Miasta

ul. Zwycięstwa 21
44-100 Gliwice
Tel. +48 32 239 11 82
Fax +48 32 231 27 25
pm@um.gliwice.pl

W odpowiedzi na pismo proszę powołać się na nr sprawy: FS.3037.6.2022

Dotyczy: Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne KOXII.431.32.2021

W odpowiedzi na uwagi i zalecenia pokontrolne zawarte w punkcie III wystąpienia pokontrolnego z dnia 8.03.2022 r. nr KOXII.431.32.2021, informuję, że:

1. zalecenia zawarte w podpunkcie 1 i 2 nie mają podstawy prawnej.

W tym zakresie podtrzymuję stanowisko zaprezentowane w piśmie znak UM.329185.2022 z dnia 28.02.2022 r. (FS.3037.6.2022) zawierającym zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego znak KOXII.431.32.2021 z dnia 21.02.2022 r. z kontroli przeprowadzonej w mieście Gliwice.

Z przepisu art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stanowi, że: **Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa.**

Przepis art. 1 ust. 1 tej ustawy określa:

1) zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji;

2) warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zwanych dalej "świadczeniami z funduszu alimentacyjnego";

3) zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

4) zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

5) działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Zatem dwa spośród pięciu zakresów uregulowanych w ustawie stanowi zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. Jedno z zadań stanowią „działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych”, które opisuje m.in. art. 27 ustawy:

1. Dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela **należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.**

3. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

3a. Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności, o których mowa

w ust. 3, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów.

4. 40% kwot należności stanowi **dochód** własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią **dochód** budżetu państwa.

Z przytoczonych przepisów wynika, że wskutek podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych gmina realizuje dochód, który w 60% stanowi dochód budżetu państwa. Istotne jest, że dochodem są – zgodnie z art. 27 ust. 1 – **należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie**. Nie stanowią zatem dochodu kwoty przekraczające te należności lub odsetki, albo kwoty przekazane gminie błędnie lub w zawyżonej wysokości przez komornika. W sytuacji, gdy te niebędące dochodem budżetu państwa kwoty zostały jednak przekazane przez gminę w danym okresie rozliczeniowym na rachunek wojewody, winny być skorygowane w kolejnym okresie rozliczeniowym, w którym błąd zostanie wykryty, albo komornik wezwie o zwrot nienależnie wypłaconej kwoty.

Z przepisu art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wynika, że: 1. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane **dochody** budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, **według stanu środków określonego na:**

- 1) 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
- 2) 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca.

Jak wyżej wykazano, środki pieniężne wpłacone błędnie nie stanowią **należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W konsekwencji nie stanowią one dochodu** w rozumieniu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zatem przekazanie tego rodzaju środków w danym okresie rozliczeniowym nie stanowi realizacji obowiązku przekazania „pobraných dochodów”, gdyż nie są to dochody w rozumieniu przepisów prawa. Oznacza to, że środki te, jako niestanowiące dochodu w rozumieniu art. 255 ust. 1 ustawy winny być niezwłocznie zwrócone, jako nienależnie uzyskane. Przepis art. 255 ust. 1 ustawy traktuje o „pobraných dochodach”. Przepis art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wskazuje organ właściwy wierzyciela jako ten, do którego dłużnik alimentacyjny ma zwracać należności i odsetki. Zgodnie z art. 2 pkt.10 ustawy: organem właściwym wierzyciela jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Jeśli organ właściwy wierzyciela otrzymał środki nienależne, niebędące dochodem, to winien je niezwłocznie zwrócić osobie uprawnionej. Jest to jeden z przejawów **działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych**, który ustawa przekazuje do wykonywania gminie jako zadanie zlecone.

Żaden inny organ nie ma kompetencji do jakiegokolwiek załatwiania tej sprawy, w tym orzekania o zwrocie nadpłaty. W szczególności brak jest podstawy prawnej do wskazania właściwości wojewody w tym zakresie. W wystąpieniu pokontrolnym nie wskazano przepisu prawa materialnego, który stanowiłby podstawę do orzekania w sprawie nadpłat przez wojewodę. Należy więc przyjąć, że w sytuacji gdy gmina, przy wykonywaniu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych otrzyma środki niebędące dochodem, to po ujawnieniu tego faktu winna je niezwłocznie zwrócić osobie uprawnionej w danym okresie rozliczeniowym. W konsekwencji, jeśli 60% tych środków niebędących dochodem zostało już przekazanych wojewodzie, to zwrócona kwota winna pomniejszyć dochód za bieżący okres rozliczeniowy. Nie ma żadnych podstaw do tego, aby wojewoda orzekał o zwrocie środków, które nie stanowiły dochodu w rozumieniu art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W tym stanie rzeczy miasto Gliwice stoi na stanowisku, zgodnie z którym, prawidłowo wykonywało i wykonuje obowiązki w zakresie przekazywania na rachunek dochodów części budżetowej Wojewody Śląskiego związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

W związku z tym, miasto Gliwice nie zastosuje się do zaleceń sformułowanych w pkt. III podpunkty 1 i 2 wystąpienia pokontrolnego;

2. nadzór nad Ośrodkiem Pomocy Społecznej jest realizowany prawidłowo i nie wymaga wzmocnienia, gdyż nie wystąpiły przypadki nieprawidłowych potrąceń z dochodów wykonanych w danym okresie rozliczeniowym, co stało wyjaśnione w pkt. 1 niniejszego pisma;

3. zalecenia zawarte w podpunkcie 4 zostały zrealizowane przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez:

- a) aktualizację zapisów Polityki rachunkowości wprowadzając zarządzenie organizacyjne nr 14/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zmian do zarządzenia organizacyjnego nr 71/2010 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia „Zasad (polityki) rachunkowości”. – zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania;
- b) uzupełniono numeracje dowodów księgowych;
- c) uzupełniono podpisy Głównego Księgowego na wszystkich wyciągach bankowych i dokumentach DB jako dowód ich sprawdzenia i zatwierdzenia.

Z poważaniem

Adam Neumann

Prezydent Miasta